

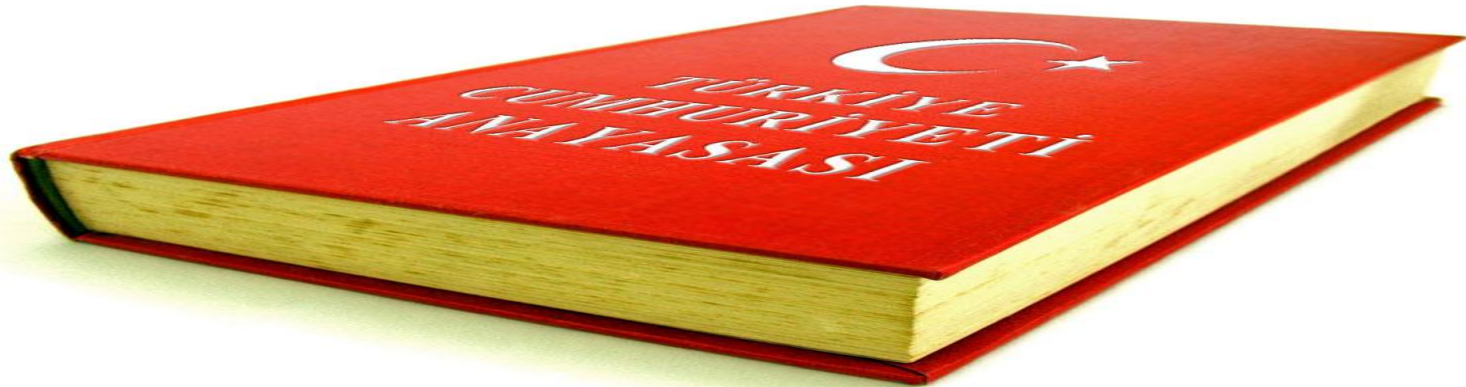
**Ankara
Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Adalet MYO**

Adalet Programı

**Yargı Örgütü
Dersleri**

ANAYASAL ÇERÇEVE

BAŞLANGIÇ kuvvetler ayrılığı

- **KUVVETLER AYRIMI**nin, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

BİRİNCİ KISIM

GENEL ESASLAR

- *IX. Yargı yetkisi Madde 9*
- **Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.**

Mahkemelerin bağımsızlığı Madde 138 –

- Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.
- Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.
- Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.
- Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

Hakimlik ve savcılık teminatı **Madde 139**

- **Hakimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.**
- **Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.**

Hakimlik ve savcılık mesleği **Madde 140 (1)**

- **Hakimler ve savcılar adli ve idari yargı hakim ve savcılarını olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütölür.**
- **Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.**
- **Hakim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri **mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.****

Hakimlik ve savcılık mesleği **Madde 140 (2)**

- Hakimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askeri hakimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.
- Hakimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamazlar.
- Hakimler ve savcılar **idari görevleri yönünden** Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.
- Hakim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idari görevlerde çalışanlar, hakimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tabidirler. Bunlar, hakimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hakimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması

Madde 141

- **Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlakın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.**
- **Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.**
- **Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.**
- **Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.**

Mahkemelerin kuruluşu **Madde 142 –**

- **Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.**

Adalet hizmetlerinin denetimi **Madde 144**

- **Adalet hizmetleri ile savcılarının idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.**

Askeri yargı Madde 145

- **MÜLGA!**

YÜKSEK MAHKEMELER

Madde 146-158

Anayasa Mahkemesi

Yargıtay

Danıştay

(Askeri Yargıtay)

(Askeri Yüksek İdare Mahkemesi)

Uyuşmazlık Mahkemesi

Ayrıca madde 160 Sayıştay

Anayasa Mahkemesi

Madde 146-153

Anayasa Mahkemesi

Madde 146-153

Yargıtay

Madde 154

Danıştay

Madde 155

Askeri Yargıtay

Madde 156-MÜLGA!

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi

Madde 157-MÜLGA!

Uyuşmazlık Mahkemesi

Madde 158

Sayıştay (?)

Madde 160

Hakimler ve Savcılar Kurulu

Madde 159

Anayasanın diğer hükümleri

HAKLARIN KORUNMASI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Hak arama hürriyeti **Madde 36**

Kanuni hakim güvencesi **Madde 37**

Suç ve cezalara ilişkin esaslar **Madde 38**

İspat hakkı **Madde 39**

Temel hak ve hürriyetlerin korunması **Madde 40**

DERS SONU

**iyi
haftalar!**

